

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WSI DOBRZYKOWICE (PÓŁNOC), GMINA CZERNICA

Zlecniodawca: Urząd Gminy w Czernicy

Opracowanie:

mgr inż. Krzysztof Mularczyk

mgr inż. Ziemowit Folcik

Czernica

2019

SPIS TREŚCI:

1.1.	PODSTAWY PRAWNE	3
1.2.	PRZEDMIOT, ZAWARTOŚĆ I METODA SPORZĄDZANIA PROGNOZY	3
1.3.	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
1.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	4
2.1.	ŚRODOWISKO.....	4
2.1.1.	<i>Położenie i rzeźba terenu.....</i>	4
2.1.2.	<i>Gleby.....</i>	4
2.1.3.	<i>Surowce naturalne.....</i>	5
2.1.4.	<i>Wody powierzchniowe i podziemne</i>	5
2.1.5.	<i>Klimat</i>	5
2.1.6.	<i>Świat roślin i zwierząt</i>	5
2.2.	STAN ŚRODOWISKA I ZAGROŻENIA	6
2.2.1.	<i>Stan i zagrożenia powietrza atmosferycznego</i>	6
2.2.2.	<i>Stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych.....</i>	6
2.2.3.	<i>Zanieczyszczenie gleb.....</i>	7
2.2.4.	<i>Zagrożenia związane z transportem i poważne awarie.....</i>	7
2.2.5.	<i>Zagrożenie hałasem.....</i>	8
2.2.6.	<i>Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne</i>	9
2.2.7.	<i>Zagrożenie dla świata roślin i zwierząt.....</i>	9
2.2.8.	<i>Zagrożenia nadzwyczajne.....</i>	9
2.3.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA	9
2.3.	WPŁYW DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA NA STAN ŚRODOWISKA	11
2.4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU	11
3.	USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	11
3.1	KSZTAŁTOWANIE ZABUDOWY I KOMUNIKACJI.....	11
3.2.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA NINIEJSZEGO OPRACOWANIA ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	12
3.2.1	<i>Dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym.....</i>	12
3.2.2	<i>Dokumenty ustanowione na szczeblu wspólnotowym</i>	14
3.2.3	<i>Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym.....</i>	15
3.2.4	<i>Dokumenty ustanowione na szczeblu wojewódzkim</i>	17
3.3.	OCHRONA ZABYTEKÓW.....	18
4.	PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO I ICH SKUTKI	18
4.1.	ZACHOWANIE ISTNIEJĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ.....	18
4.2.	PROGNOZOWANE NOWE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	19
4.2.1.	<i>Przewidywane znaczące oddziaływania ustaleń planu, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w szczególności na zwierzęta i rośliny.....</i>	19
4.2.2.	<i>Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....</i>	22
4.2.3.	<i>Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....</i>	23
4.2.4.	<i>Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....</i>	23
4.2.5.	<i>Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....</i>	24
5.	PODSUMOWANIE	24

Informacje ogólne

1.1. Podstawy prawne

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone zgodnie z wytycznymi zawartymi w:

- Uchwale Rady Gminy Czernica Nr XXXV/300/2017 z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice (północ), gmina Czernica,
- ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.),
- ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz.2081).

1.2. Przedmiot, zawartość i metoda sporządzania prognozy

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice (północ).

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu, założeń ekofizjograficznych, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska.

Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice (północ) uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

Prognoza została opracowana w celu określenia oceny skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń planu. Uwzględnia ona wszystkie najważniejsze komponenty środowiska naturalnego i ich wzajemne powiązania oraz warunki życia mieszkańców.

Prognozę oddziaływania omawianego planu przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan wiedzy o środowisku oraz przewidywanym zagospodarowaniu terenu.

Zakres merytoryczny prognozy uwzględnia warunki określone w art. 51 ust. 2 z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081) i zawiera trzy zasadnicze punkty:

- pierwszy - ogólna analiza aktualnego stanu środowiska na obszarze objętym planu, ze szczególnym uwzględnieniem jego wrażliwości i odporności na degradację, wymogów ochrony przyrody i różnorodności biologicznej oraz dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu i jego wpływu na środowisko, a także na jakość życia i zdrowie ludzi,
- drugi - omówienie ustaleń planu, szczególnie tych, które mają wpływ na środowisko,
- trzeci - właściwa prognoza, którą poprzedza ocena dotychczasowych skutków wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko oraz przewidywanych oddziaływań realizacji projektu planu na poszczególne elementy środowiska i ich wzajemne powiązania. W tej części zostały również przedstawione propozycje rozwiązań mogących wyeliminować lub ograniczyć negatywne wpływy na środowisko.

1.3. Powiązania z innymi dokumentami

Przy sporządzaniu planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko uwzględniono przepisy prawne zawarte w:

- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 779);
- Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161);
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868),
- Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268);

- Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081);
- Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614).

W prognozie wykorzystano informacje zawarte w następujących opracowaniach:

- „Geografia regionalna Polski” J. Kondracki Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2000r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernica,
- Atlas Dolnego Śląska i Opolszczyzny”; praca zbiorowa; 1999 r.
- „Raport o stanie środowiska województwa dolnośląskiego w 2015 r.”, WIOŚ,
- Program ochrony środowiska powiatu wrocławskiego. Wydział Ochrony Środowiska Powiatu Wrocławskiego, Wrocław 2003,
- „Usuwanie substancji ropopochodnych z dróg i gruntów” - Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpowodzi, Państwowy Instytut Badawczy,

1. Charakterystyka środowiska

Charakterystyka środowiska przyrodniczego terenów objętych planem, została zebrana w opracowaniu ekofizjograficznym. Natomiast w prognozie oddziaływania miejscowego planu na stan środowiska, przedstawiono charakter środowiska w sposób bardziej poglądowy, dając w ten sposób ogólny wgląd w jego charakter i stan. Ogólną charakterystykę można zebrać w kilku punktach dotyczących położenia i morfologii, budowy geologicznej i złóż, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu i życia biologicznego oraz dotychczasowego przekształcenia i zanieczyszczenia środowiska.

2.1. Środowisko

2.1.1. Położenie i rzeźba terenu

Wieś Dobrzykowice położona jest w północno - zachodniej części gminy Czernica, znajdującej się we wschodniej części województwa dolnośląskiego i w północno-zachodniej części powiatu wrocławskiego. Obszar objęty sporządzeniem planu obejmuje tereny niezainwestowane (las, nieużytki, pastwiska) znajdujące się na zachód od samej wsi. Gmina Czernica graniczy bezpośrednio z obszarem municypalnym Wrocławia oraz z gminami: Długołęka, Oleśnica, Jelcz-Laskowice, Oława i Święta Katarzyna. Gmina Czernica wchodzi częściowo w skład strefy funkcjonalnej miasta Wrocławia stanowiąc część aglomeracji wrocławskiej.

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina leży w środkowej części Niziny Śląskiej i mezoregionie – Równiny Wrocławskiej. i mezoregionie – Równiny Wrocławskiej. Wschodnia część gminy leży w obrębie morenowej wysoczyzny - Równiny Jelczańskiej, a północna wkracza w zasięg Równiny Oleśnickiej. W ramach tej ostatniej jednostki fizjograficznej wyróżnia się dolinę Widawy oraz wyżej leżący obszar wododziałowy nie przekraczający wysokości 126 m n.p.m.

Geomorfologia i rzeźba tej części gminy jest generalnie mało zróżnicowana. Maksymalne różnice wysokości nie przekraczają 15 m.

2.1.2. Gleby

Gleby występujące w gminie Czernica pozostają w ścisłym związku budową geologiczną i stosunkami wodnymi. W większości gleby są średniej i niskiej jakości, wytworzone z piasków, rzadziej z glin zalegających płytko na luźnym podłożu.

Z ogólnej powierzchni użytków rolnych aż 72% jest wytworzonych z piasków, pozostałe to przeważnie gleby na glinach. Marginalny udział mają ponadto mursze i gleby pylaste. Przeciętna wartość bonitacyjna gleb na obszarze gminy wynosi 1,39, wobec przeciętnej 1,60 dla całego województwa wrocławskiego, co świadczy o przewadze gleb słabych.

Gleby kwaśne i bardzo kwaśne ($\text{pH} \leq 5,5$) obejmują ponad 70% areалу użytkowanego rolniczo. Niewielkie jest natomiast zagrożenie erozyjne gleb w gminie (niska podatność na erozję – wodną i wietrzną).

2.1.3. Surowce naturalne

Brak w granicach opracowania planu jakichkolwiek złóż surowców.

2.1.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Największym ciekim powierzchniowym gminy Czernica jest rzeka Odra, jednakże większość wód z terenu gminy odprowadzana jest bogatym systemem rowów do jej prawobrzeżnego dopływu – Widawy.

Rzeka Widawa, znajdująca się w sąsiedztwie wsi Chrzastawa Mała, ze względu na płytkie koryto, często zalewa okoliczne łąki. Teren jej oddziaływania, a także jej dopływów: Przerowy, Mrówki i Granicznej, zaznacza się pasmem gruntów podmokłych w rejonie Chrzastawy Wielkiej, Chrzastawy Małej, Nadolic Wielkich i Krzykowa.

Teren objęty opracowaniem znajduje się częściowo, w północnej części, w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią Q10 i Q1, jednakże obecny projekt planu nie przewiduje na tych terenach realizacji nowego zainwestowania usługowego i przemysłowego.

Wody gruntowe na terenie gminy występują płytko, zazwyczaj na głębokości 2 m, jednakże na znacznym obszarze znajdują się nawet płycej niż 1 m, wykazując przy tym znaczne sezonowe oraz wieloletnie wahania.

Na terenie gminy Czernica występują dwa użytkowe poziomy wodonośne:

- poziom czwartorzędowy,
- poziom trzeciorzędowy.

Według podziału hydrogeologicznego Polski gmina leży w regionie niecki wrocławskiej, podregionie wrocławskim, gdzie użytkowe wody podziemne występują w utworach czwartorzędu, reprezentowanych głównie przez osady dolinne Odry.

2.1.5. Klimat

Pod względem klimatycznym teren gminy Czernica zaliczany jest do Krainy Wrocławsko - Opolskiej, należącej do najcieplejszej na terenie Polski i charakteryzującej się następującymi parametrami:

- dominacja wiatrów zachodnich (nawiew znad Wrocławia), przy znacznym udziale wiatrów wschodnich (nawiew znad Jelcza-Laskowic),
- średnia temperatura roku - 8,5°C,
- średnia roczna suma opadów 550-600 mm,
- średnia grubość pokrywy śnieżnej powyżej 10 mm (maksymalna powyżej 40 mm),

W ostatnich latach obserwuje się wyraźne tendencje do ocieplania się klimatu, zaznaczone w szczególności długą serią łagodnych zim, a latem – częstymi i długimi okresami upalnymi. Częściej występują też ekstremalne zjawiska klimatyczne – powodzie lub długie okresy suche, powodujące znaczne obniżenie zwierciadła wód podziemnych i wysychanie mniejszych cieków powierzchniowych.

Klimat lokalny jest na ogół korzystny dla bytowania człowieka. Jedynie na terenach o płytkiej wodzie gruntowej (do 1m), na obszarach podmokłych głównie w dolinie Odry, warunki te są mniej korzystne. Należy się tu liczyć z podwyższoną wilgotnością powietrza, możliwością tworzenia się mgieł, a także stagnowaniem chłodnych mas powietrza i koncentracją zanieczyszczeń powietrza (w przygruntowej warstwie inwersyjnej).

2.1.6. Świat roślin i zwierząt

Lasy zajmują 19,9% ogólnej powierzchni gminy i posiadają duże walory rekreacyjne. Zgrupowane są w dwóch największych kompleksach - na wschód i na południe od Chrzastawy Wielkiej oraz na południe od Chrzastawy Małej. Kompleksy leśne znajdujące się w tej części gminy należą do siedlisk borowych i siedlisk lasu mieszanego z przewagą sosny (~70%), dębu (~20%) i pozostałych gatunków (10%).

Wszystkie lasy są chronione i posiadają charakter lasów wodochronnych (w całości lub w wydzielonych fragmentach). W drzewostanie stwierdzono uszkodzenia przemysłowe- II strefa uszkodzeń.

Na terenach położonych wzdłuż rzek Odry i Widawy i w obrębie kompleksów leśnych występują niektóre ptaki drapieżne, zwłaszcza myszołowy, jastrzębie. Gnieździ się tu również rzadka na Śląsku kania czarna.

Na obszarze gminy stwierdzono 10 gatunków roślin chronionych na 94 stanowiskach, w tym pod ochroną a częściową – 6 gatunków, natomiast ochroną całkowitą 4 gatunki. Na terenie opracowania planu nie występują większe kompleksy leśne.

2.2. Stan środowiska i zagrożenia

2.2.1. Stan i zagrożenia powietrza atmosferycznego

Na terenie gminy Czernica prowadzony jest monitoring zanieczyszczeń powietrza metodą pasywną. Wyniki pomiarów przedstawiają się następująco:

Średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 2.5 w Czernicy:

- 15-20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 9.9 km^2

- 20-25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 71.0 km^2

- 25-30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 2.1 km^2

Średnioroczne zanieczyszczenie pyłem PM 10 dla Czernicy:

- 20-25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 4.1 km^2

- 25-30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 78.0 km^2

- 30-35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$: 1.2 km^2

— średnioroczne stężenie dwutlenku siarki na około 5,0-5,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,

— średnioroczne stężenie dwutlenku azotu na około 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Zauważalna jest wyraźna sezonowość w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu:

— stężenie SO_2 - ponad 8,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie grzewczym),

— stężenie SO_2 - nieco ponad 3,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie pozagrzewczym),

— stężenie NO_2 - do 25,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie grzewczym),

— stężenie NO_2 - ponad 13,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w sezonie pozagrzewczym).

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Czernica są:

- źródła komunalno- bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej, opalane często węglem i koksem nie najwyższej jakości. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
- źródła transportowe: emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
- źródła rolnicze: związane z uprawą ziemi, orką, nawożeniem i opylaniem roślin,
- pylenie wtórne z odstoniętej powierzchni terenu,
- zanieczyszczenia alochtoniczne, napływające spoza terenu gminy (głównie z rejonu Wrocławia).

2.2.2. Stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych

Według „Raportu o stanie środowiska w województwie dolnośląskim” z 2015 r. o stanie czystości wód rzeki Widawy decydują stężenia azotu aktywnego i fosforu (III klasa czystości). Pod względem wskaźników fizyko – chemicznych wody tej rzeki zaliczono ogólnie do klasy II. Na ogólną ocenę określającą wody Widawy na odcinku przepływającym przez gminę za pozanormatywne (non) zdecydował stan sanitarny. Na terenie gminy nie wskazano istotnych źródeł zanieczyszczenia wód rzeki Widawy. Główne źródła jej zanieczyszczenia znajdują się bowiem poza granicami gminy, powyżej odcinka przepływającego przez jej teren.

W ostatnim dziesięcioleciu obserwuje się wyraźny spadek stężeń zanieczyszczeń w wodach rzeki Widawy, co jest efektem porządkowania gospodarki wodno- ściekowej, w szczególności na terenie województwa opolskiego.

Najważniejsze zagrożenia wód na obszarze opracowania planu wynikają z prowadzonej na tym terenie działalności rolniczej i niewystarczająco wydolną gospodarką komunalną i są związane z:

- spływami wód deszczowych z terenów zurbanizowanych, nie ujętych systemem kanalizacji deszczowej,
- niesprawnie działającymi systemami urządzeń melioracyjnych,
- niedostatecznym stopniem oczyszczania ścieków w istniejącej oczyszczalni,
- stosowaniem nawozów azotowych i fosforowych do nawożenia pól i łąk.
- spływami obszarowymi z terenów uprawianych rolniczo,
- nieuregulowaną gospodarką odpadami.

Gmina Czernica leży w regionie niecki wrocławskiej, gdzie użytkowe wody podziemne występują w utworach czwartorzędu, reprezentowanych głównie przez osady dolinne Odry.

Czwartorzędowe wody doliny Odry objęto Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych nr 320 – „Pradolina Odry” o najwyższej (ONO) i wysokiej (OWO) ochronie. Ich jakość na terenie gminy nie jest jednak monitorowana. Poziomy wodonośne w utworach trzeciorzędowych mają natomiast słabą wodonośność. Jakość tych wód jest monitorowana w Nadolicach Wielkich (studnia wiercona). W II półroczu 2003 r. wody te zakwalifikowano do II klasy w zakresie zawartości Ba, Mn oraz PO₄, a do III klasy w zakresie Sr (siarczanów), PE (przewodności elektrycznej właściwej) i HCO₃ (wodorowęglanów). W klasyfikacji ogólnej tym trzeciorzędowym wodom przypisano klasę III.

Zagrożenia jakości wód podziemnych powodowane są przez podobne czynniki, jak w przypadku wód powierzchniowych. Są to przede wszystkim:

- nieuporządkowana gospodarka wodno - ściekowa,
- „dzikie” składowiska odpadów,
- spływy obszarowe z pól uprawnych,
- emisja pochodząca ze źródeł liniowych (drogi),
- magazyny surowców i zakłady produkcyjne.

2.2.3. Zanieczyszczenie gleb

W obrębie geodezyjnym Dobrzykowice, podobnie jak na terenie całej gminy Czernica, nie jest prowadzony monitoring chemizmu gleb ornych. Z danych dla powiatu wrocławskiego wynika jednak, iż gleby całego powiatu zaklasyfikowane. Największe zagrożenie dla gleb na obszarze opracowania może stanowić nadmierna chemizacja rolnictwa i intensyfikacja produkcji rolnej oraz przeznaczenie terenu pod zabudowę (postępująca degradacja związana z zanieczyszczeniem ściekami komunalnymi i substancjami ropopochodnymi). Właściwości gleby mogą również ulec zmianie w wyniku negatywnego oddziaływania czynników pochodzących spoza terenu objętego planem, takich jak:

- negatywne oddziaływanie motoryzacji,
- emisja gazowych i pyłowych zanieczyszczeń przemysłowych, w tym metali ciężkich,
- zakłócenia stosunków wodnych,
- zanieczyszczenia gleb odpadami.

2.2.4. Zagrożenia związane z transportem i poważne awarie

Transport jest poważnym źródłem zanieczyszczenia środowiska zarówno w skali lokalnej jak i globalnej. Jest on związany z emisją zanieczyszczeń do powietrza jak i zwiększeniem natężenia hałasu. W ostatnich latach w Polsce nastąpił gwałtowny rozwój transportu drogowego, prawie dwukrotnie wzrosła liczba prywatnych samochodów.

Wzrost ilości samochodów wiąże się również z powstawaniem ilości odpadów wskutek wycofywania z ruchu pojazdów już wyeksploatowanych.

Znaczącym zagrożeniem dla środowiska mogą być również zbiorniki magazynowe substancji znajdujące się na stacjach paliw oraz urządzenia techniczne w zakładach magazynujących lub stosujących w procesie produkcji toksyczne środki przemysłowe (amoniak, chlor, produkty ropopochodne).

Zagrożenia powodowane przez wszelkiego typu awarie infrastruktury technicznej stwarzające zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz katastrofy wywołane przez siły natury powodują konieczność prewencji i przeciwdziałania w celu zapewnienia bezpieczeństwa gminy.

Zgodnie z definicją „poważna awaria” – to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja powstała w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Na terenie obrębu Dobrzykowice mogą wystąpić zagrożenia:

- naturalne (powodzie, pożary, wichry, susze, gradobicia),
- zagrożenia cywilizacyjne (transport materiałów niebezpiecznych),
- awarie urządzeń przemysłowych i infrastruktury technicznej.

Wymienione zagrożenia mogą w niesprzyjających warunkach przyjąć znamiona poważnych awarii o znacznym zasięgu.

2.2.5. Zagrożenie hałasem

Ze względu na środowisko występowania możemy dokonać podziału hałasu na trzy podstawowe grupy:

- hałas w przemyśle (przemysłowy),
- hałas w pomieszczeniach mieszkalnych, użyteczności publicznej i terenach wypoczynkowych (komunalny),
- hałas od środków transportu (komunikacyjny).

Hałas przemysłowy

Poziomy hałasów przemysłowych kształtują się w sposób indywidualny dla każdego obiektu i zależą od zbioru maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności obudowy hal przemysłowych oraz prowadzonego procesu technologicznego.

Zakłady przemysłowe i warsztaty usługowe są źródłami hałasu o ograniczonym zasięgu oddziaływania, wpływają one na warunki klimatu akustycznego, jednakże wpływ ten ma charakter lokalny. Takie stacjonarne źródła hałasu mogą jednak powodować uciążliwości dla osób zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie i podlegają ciągłej presji tego zjawiska. Główną przyczyną związaną z występowaniem niekorzystnych warunków akustycznych powodowaną działalnością zakładów usługowych i przemysłowych są często błędne decyzje lokalizacyjne.

Hałas komunikacyjny

Źródłem hałasu komunikacyjnego na obszarze gminy jest ruch samochodowy, zwłaszcza ruch ciężarowy na drogach krajowych (w szczególności drodze S5) oraz na drogach powiatowych. Na obszarze objętym opracowaniem mpzp znaczącym źródłem hałasu będzie realizowana na granicy opracowania Wschodnia Obwodnica Wrocławia.

Czynnikami wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są:

- natężenie i płynność ruchu,
- procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów,
- prędkość strumienia pojazdów,
- położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni,
- ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna,
- charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy.

Ograniczenia w zainwestowaniu na terenach o przekroczonych standardach akustycznych polegają na zakazie lokalizacji obiektów mieszkalnych lub innych wymagających ochrony przed hałasem, jeśli wcześniej nie zostaną podjęte środki ograniczające emisję niekorzystnych fal dźwiękowych do środowiska. Poprawa warunków akustycznych może być osiągnięta poprzez:

- ograniczenie tonażu samochodów ciężarowych przejeżdżających przez tereny zabudowane,
- zainstalowanie ekranów akustycznych przy budynkach położonych najbliżej krawędzi jezdni lub zastosowanie pasów zieleni izolacyjnej tam gdzie jest to możliwe.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż graniczna dopuszczalna wartość poziomu hałasu w środowisku nie jest przekraczana. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku dla poszczególnych rodzajów terenów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 66, poz. 436 z dn. 1 czerwca 1998 r.)

Na terenie objętym sporządzeniem planu ze względu na jego obecnie w niewielkim stopniu zainwestowany charakter zwiększone poziomy hałasu mogą występować na stykach z zainwestowanymi terenami sąsiednimi oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

2.2.6. Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne wpływa negatywnie na przebieg procesów życiowych organizmu oraz zmienia warunki bytowania człowieka. W jego wyniku mogą wystąpić zaburzenia funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego i krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecność pól elektromagnetycznych ma również degenerujący wpływ na rośliny i zwierzęta: u roślin – opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt – zaburzenia neurologiczne, zakłócenia wzrostu, żywotności i płodności.

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są:

- linie przesyłowe energii elektrycznej,
- stacje elektroenergetyczne,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- stacje telefonii komórkowej,
- urządzenia diagnostyczne,
- niektóre urządzenia przemysłowe.

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 Nr 192, poz. 1883) pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w otoczeniu stacji i linii elektroenergetycznych wykonuje się, jeżeli ich napięcie znamionowe jest równe bądź wyższe niż 110 kV. Stacje i linie elektroenergetyczne oprócz promieniowania elektromagnetycznego wytwarzają również hałas i wibracje, uzewnętrzniające się szczególnie w okresach podwyższonej wilgotności powietrza.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dla projektowanej zabudowy należy zachować minimalne odległości od skrajnych przewodów linii oraz podstacji elektroenergetycznej.

2.2.7. Zagrożenie dla świata roślin i zwierząt

Na stan zadrzewienia enklaw leśnych negatywnie wpływa przede wszystkim czynnik antropogeniczny. Oprócz tego na kondycję lasów ma także wpływ presja zanieczyszczeń powietrza oraz obniżenie poziomu wód gruntowych, na skutek powtarzających się w ostatnich latach susz. Zanieczyszczenie powietrza oraz susze powodują osłabienie drzewostanów, przez co są one bardziej podatne na ataki szkodników owadzych. Przebudowa drzewostanów, przeprowadzona w wyniku planowej gospodarki leśnej, może skutkować stopniową renaturalizacją lasów w bliskiej przyszłości. Jest to zdecydowanie korzystne zjawisko.

Stan zbiorowisk roślinnych w sposób bezpośredni oddziałuje na świat zwierząt opisywanego obszaru. Niestety, obecne zanikanie naturalnych obszarów podmokłych, zadrzewień i zakrzewień ma zdecydowanie negatywny wpływ na różnorodność gatunkową fauny, prowadząc krańcowo do zanikania gatunków związanych ze specyficznymi siedliskami.

Równie zły wpływ na faunę ma stosowanie herbicydów i środków ochrony roślin oraz nadużywanie nawozów sztucznych. Wszelkie działania prowadzące do ograniczenia bioróżnorodności środowiska, jak np. uprawy w monokulturach, przynoszą faunie gminy niekorzystne skutki.

2.2.8. Zagrożenia nadzwyczajne

Rozpatrując możliwość wystąpienia zagrożeń nadzwyczajnych należy wziąć pod uwagę możliwość wystąpienia zagrożeń naturalnych (wichur, susz, gradobicia), oraz zagrożeń cywilizacyjnych (awarie podczas transportu materiałów niebezpiecznych, awarie urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności gazociągów i sieci elektroenergetycznych, pożary, katastrofy komunikacyjne, szczególnie na drogach o intensywnym ruchu).

W przypadku zmiany układu melioracyjnego na terenach zmeliorowanych (np. w wypadku zarośnięcia przez roślinność, lub zasypania rowów możliwe jest wystąpienie okresowych podtopień. Należy brać pod uwagę fakt, że tereny podsiąkające – wzdłuż cieków wodnych mają nieodpowiednie warunki nośne i nie należy sytuować na nich budynków.

2.3. Istniejące problemy ochrony środowiska

Na obszarze gminy Czernica ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- obszar NATURA 2000 pod nazwą „Grądy Odrzańskie” obejmujący obszar specjalnej ochrony ptaków (kod PLB 02 0002), wyznaczony na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313).
- proponowany specjalny obszar ochrony (SOO) „Lasy Grędzińskie” PLH020081.

Obszary proponowane do objęcia ochroną:

projektowany Park Krajobrazowy – „Nadodrzański Oławsko – Wrocławski Park Krajobrazowy”, poprzednio określony nazwą „Dolina Środkowej Odry II”,
projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Widawy”,
projektowany rezerwat „Starorzecze koło Jelcza”,
proponowany użytek ekologiczny Las Wojnowicki wraz z łąkami nad Odrą,
proponowany użytek ekologiczny Łąki nad Odrą koło Ratowic,
proponowany użytek ekologiczny „Starorzecze w Jelczu”.

W 2003 roku, na podstawie „Traktatu ateńskiego”, Polska zobowiązała się do wyznaczenia na swoim terytorium sieci NATURA 2000, której celem jest ochrona cennych, pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej Europy. Podstawę prawną dla tworzenia europejskiej sieci NATURA 2000 stanowią dwie unijne dyrektywy:

- Dyrektywa w sprawie ochrony dzikich ptaków oraz
 - Dyrektywa w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory,
- a także szereg innych rozporządzeń i dokumentów wykonawczych.

Obszary wchodzące w skład sieci są bardzo zróżnicowane. Mogą obejmować zarówno już istniejące tereny chronione (parki narodowe, rezerваты, parki krajobrazowe) jak i obszary w ogóle nie planowane do objęcia ochroną (np. obszary o zróżnicowanym krajobrazie rolniczym i dużej różnorodności gatunkowej). Kluczowy w ustalaniu obszarów ochrony w ramach sieci Natura 2000 jest fakt, iż kryteria przyjęte przy wyznaczaniu sieci mają wyłącznie charakter przyrodniczy - ocenia się: stan obszaru, zagrożenia, stopień izolacji, wartość obszaru dla zachowania gatunku lub typu siedliska w skali globalnej itp.

Ochrona obszaru w ramach sieci NATURA 2000 nie wyklucza jego gospodarczego wykorzystania. Generalne zasady postępowania na obszarach Natura 2000 zostały zapisane w art. 33 ustawy o ochronie przyrody. Szczegółowe zasady, dostosowane do wymogów ochronnych każdego obszaru, ustalane są indywidualnie dla każdego z tych obszarów poprzez zapisy planu ochrony. Zgodnie z przepisami dla obszarów tych nie ustanawia się zakazów, tak jak dla innych form ochrony przyrody, np. parków narodowych. Ochrona opiera się przede wszystkim na ograniczaniu podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Każdy plan lub przedsięwzięcie, które może w istotny sposób oddziaływać na cenne przyrodniczo obszary wchodzące w skład sieci, musi podlegać ocenie oddziaływania jego skutków na ochronę tych obszarów. Zgoda na działania mogące niekorzystnie oddziaływać na te obszary może być wyrażona wyłącznie w ściśle określonych przypadkach i pod warunkiem zrekompensowania szkód w innym miejscu w taki sposób, by spójność sieci została zachowana.

Obszar objęty planem w obrębie geodezyjnym Dobrzykowice nie leży w granicach objętych ochroną formami ochrony przyrody NATURA 2000.

Poza w/w ochronie podlegają również:

- grunty rolne klas I – III oraz grunty rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, których ochrona polega m.in. na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze, zapobieganiu procesom ich degradacji i dewastacji oraz konieczności ich rekultywacji,
- grunty leśne, których ochrona polega m.in. na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nieleśne lub nierolnicze oraz zapobieganiu procesom ich degradacji i dewastacji, a także przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,

- obszary i założenia parkowe ujęte w rejestrze zabytków, których ochrona polega m.in. na zabezpieczeniu ich przed zniszczeniem, uszkodzeniem, dewastacją oraz zapewnieniu im warunków trwałego zachowania,
- rośliny chronione,
- wody powierzchniowe, których ochrona polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami, zapobieganiu i przeciwdziałaniu naruszania równowagi przyrodniczej i wywoływania zmian ograniczających lub powodujących ich nieprzydatność zarówno dla ludzi, zwierząt jak i roślin,
- wody podziemne, których ochrona polega na niedopuszczeniu do ich zanieczyszczenia oraz zapobieganiu i przeciwdziałaniu szkodliwym wpływom na obszary ich zasilania.

2.3. Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania na stan środowiska

Omawiany obszar, obecnie jest tylko częściowo zagospodarowany terenami przeznaczonymi pod zabudowę usługową i przemysłową. Dotychczasowe zmiany w środowisku na obszarze objętym planem są w głównej mierze związane ze zmianami użytkowania i zagospodarowania terenu oraz ze stopniem zanieczyszczeń wód, gleb i powietrza atmosferycznego. Ma to miejsce szczególnie na obszarze zainwestowanym, gdzie najważniejszym problemem są emisje zanieczyszczeń do atmosfery oraz do wód wynikające z sąsiedztwa ciągów komunikacyjnych, oraz istniejących zakładów.

Na terenie objętym opracowaniem w dużym stopniu uległy zmianom stosunki wodne. Polegają one na odwodnieniu terenów w związku z pracami melioracyjnymi oraz zmianie hydrogeologicznych warunków zalegania i krążenia systemów wód podziemnych (szczelinowych i porowych) na skutek ich eksploatacji.

Stan czystości atmosfery, na który główny wpływ mają zanieczyszczenia pochodzące spoza gminy stopniowo poprawia się. Notuje się jednak wzrost presji ze strony środków komunikacji, ponieważ odnotowane zostało zwiększenie natężenia ruchu samochodowego. Jednak i tu notuje się poprawę na skutek postępu technologii, w tym upowszechnienia katalizatorów.

Obecna sytuacja przyrodnicza obszaru wydaje się stabilna, nie obserwuje się dalszej degradacji biocenoz.

2.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu

W przypadku braku realizacji ustaleń planu na tym terenie nie powinny wystąpić znaczące niekorzystne zmiany w środowisku, może natomiast pogłębić się zaśmiecanie niezainwestowanego terenu zważywszy na fakt, że przylega on i znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już w dużej mierze zainwestowanych.

Brak realizacji zapisów projektu miejscowego planu nie zmienia istniejących uciążliwości takich jak:

- emisja pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z działalności przemysłowej oraz emisja gazów związanych z komunikacją,
- emisja zanieczyszczeń i produkcja odpadów związanych z gospodarką komunalną, przemysłem,
- hałas, którego głównym źródłem jest komunikacja oraz działalność przemysłowo-usługowa,
- degradacja krajobrazu wywołana wprowadzeniem chaotycznej zabudowy oraz lokalizacją linii energetycznych i obiektów usługowych i przemysłowych,
- zwiększająca się powierzchnia terenów zabudowanych,

3. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1 Kształtowanie zabudowy i komunikacji

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i urządzenia terenu, zasady rozwoju i funkcjonowania układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury technicznej oraz szczególne zasady zagospodarowania, wynikające z potrzeby ochrony środowiska oraz warunki podziału terenów na działki.

Najważniejsze ze względu na potencjalne oddziaływania na środowisko są ustalenia dotyczące:

- przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnych funkcjach lub zasadach zagospodarowania,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów.

Obszar objęty opracowaniem stanowią tereny obecnie wykorzystywane rolniczo, a przeznaczone w większości na cele usługowo – przemysłowe, mające dostęp do istniejącej drogi, która zapewnia im właściwą obsługę komunikacyjną. Zapisy planu dopuszczają realizację niezbędnej komunikacji wewnętrznej.

Tabela 1. Charakterystyka funkcji jednostek urbanistycznych i elementów obsługi komunikacyjnej wydzielonych w projekcie planu.

Symbol wg rysunku planu	Przeznaczenie terenu
MNU	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej
U\IP	Tereny zabudowy usługowej i przemysłowej
US	Tereny usług sportu i rekreacji
ZL	Tereny lasów
ZLd	Tereny dolesień
ZP	Tereny zieleni parkowej
ZN	Tereny zieleni nieurządzonej
WS	Tereny wód śródlądowych, powierzchniowych
TW	Tereny wałów
K	Tereny urządzeń kanalizacji

Układ komunikacyjny	
KDG	Tereny dróg klasy głównej
KDZ	Tereny dróg klasy zbiorczej
KDL	Tereny dróg klasy lokalnej
KDD	Tereny dróg klasy dojazdowej
KDW	Tereny dróg wewnętrznych
KSU	Tereny obsługi komunikacji

3.2. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

3.2.1 Dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym

Idea zrównoważonego rozwoju, na której opiera się analizowany dokument, uwzględnia trzy procesy pozostające ze sobą w równowadze: ochrona środowiska i racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi, wzrost gospodarczy

i sprawiedliwy podział korzyści z niego wynikających oraz rozwój społeczny. Poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, również oparte zostały na bazie zasady zrównoważonego rozwoju. Zostały one zapisane w tzw. Protokołach do Konwencji Narodów Zjednoczonych, do których Polska również przystąpiła. Wśród tych Konwencji znajdują się:

- 1) Konwencja sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska (Dz.U.2003.78.706 z późn. zm.). Jej celem jest zagwarantowanie uprawnień obywateli do dostępu do informacji, udziału w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.
- 2) Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku w 1992 r. dnia 9 maja 1992 r. (Dz.U.1996.53.238). Celem podstawowym tej konwencji jest doprowadzenie, zgodnie z właściwymi postanowieniami konwencji, do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Dla uniknięcia zagrożenia produkcji żywności i dla umożliwienia zrównoważonego rozwoju ekonomicznego poziom taki powinien być osiągnięty w okresie wystarczającym do naturalnej adaptacji ekosystemów do zmian klimatu.
- 3) Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych, w sprawie zmian klimatu, sporządzony w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r. (Dz.U.2005.203.1684). Celem dokumentu jest walka ze zmianami klimatu. Szczegółowy cel polegał na ograniczeniu całkowitej emisji gazów cieplarnianych krajów rozwiniętych o co najmniej 5% w latach 2008–2012 w stosunku do poziomu z 1990 r.
- 4) Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U.1999.96.1110). Celem konwencji jest podejmowanie przez strony środków mających na celu zapobieganie, redukcję i kontrolowanie znaczącego szkodliwego oddziaływania transgranicznego na środowisko; ustanowienie procedury ocen oddziaływania na środowisko oraz wzajemne powiadamianie się stron o planowanej potencjalnie szkodliwej działalności.
- 5) Protokół Montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzony w Montrealu dnia 16 września 1987 r. (Dz.U.1992.98.490 z późn. zm.). Celem protokołu jest przeciwdziałanie dziurze ozonowej.
- 6) Konwencja Wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej, sporządzona w Wiedniu dnia 22 marca 1985 r. (Dz.U.1992.98.488). Głównym celem tej Konwencji jest ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska przed negatywnymi skutkami wynikającymi z działalności zmieniającej lub mogącej zmienić warstwę ozonową.
- 7) Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 r. (Dz.U.1985.60.311 z późn. zm.). Podstawowym celem Konwencji dla stron jest zobowiązanie, by chronić człowieka i jego środowisko przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążyć do ograniczenia i tak dalece, jak to jest możliwe, do stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza, włączając w to transgraniczne zanieczyszczanie powietrza na dalekie odległości.
- 8) Konwencja o zakazie używania technicznych środków oddziaływania na środowisko w celach militarnych lub jakichkolwiek innych celach wrogich, otwarta do podpisania w Genewie dnia 18 maja 1977 r. (Dz.U.1978.31.132). Celem tej konwencji jest ustanowienie skutecznego zakazu wykorzystania technicznych

środków oddziaływania na środowisko w celach militarnych lub w jakichkolwiek innych celach wrogich dla wyeliminowania niebezpieczeństwa, które takie wykorzystanie stwarza dla ludzkości, oraz potwierdzenie woli działania na rzecz urzeczywistnienia tego celu.

Sama prognoza oraz cała procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wyrazem uwzględnienia ustaleń dokumentu nr 1. Cele dokumentu nr 2 i 3 zostały uwzględnione poprzez zalecenia propagowania w gminie urządzeń grzewczych opartych o niskoemisyjne lub zeroemisyjne techniki grzewcze. Wyrazem uwzględnienia celów dokumentu nr 4 jest rozdział 4.2.5. „Oddziaływanie transgraniczne” niniejszej prognozy, gdzie omówiono zagadnienia ewentualnego transgranicznego oddziaływania projektu miejscowego planu na środowisko. Cele dokumentu nr 7 zostały uwzględnione w projekcie mpzp także poprzez zamieszczenie zaleceń stosowania niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych urządzeń grzewczych. Nie ma podstaw aby sądzić, że ustalenia projektu w jakikolwiek sposób naruszają ustalenia konwencji nr 8.

3.2.2 Dokumenty ustanowione na szczeblu wspólnotowym

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym, zostały zapisane w uchwałach, dyrektywach i rozporządzeniach Rady Unii Europejskiej. Najważniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska są:

- 1) Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Celem niniejszej dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.
- 2) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Celem niniejszej dyrektywy jest ustalenie ram dla działań na rzecz ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych.
- 3) Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów. Celem niniejszej dyrektywy jest poprzez surowe wymagania eksploatacyjne i techniczne dotyczące odpadów i składowisk zapewnienie środków, procedur i zasad postępowania zmierzających do zapobiegania lub zmniejszenia w jak największym stopniu, negatywnych dla środowiska skutków składowania odpadów w trakcie całego cyklu istnienia składowiska, w szczególności zanieczyszczenia wód powierzchniowych, wód gruntowych, gleby i powietrza oraz skutków dla środowiska globalnego, włącznie z efektem cieplarnianym, a także wszelkiego ryzyka dla zdrowia ludzkiego.
- 4) Dyrektywa 96/61/EC z 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń. Celem niniejszej dyrektywy jest osiągnięcie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska naturalnego i ich kontroli, powodowanych przez rodzaje działalności wymienione w załączniku I. Określa ona środki mające na celu zapobieganie oraz, w przypadku braku takiej możliwości, zmniejszenie emisji do powietrza, środowiska wodnego i gleby, na skutek wspomnianych powyżej działań, łącznie ze środkami dotyczącymi odpadów, w celu osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony

środowiska naturalnego jako całości, bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 85/337/EWG i innych odpowiednich przepisów wspólnotowych.

- 5) Dyrektywa 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza. Ogólnym celem niniejszej dyrektywy jest zdefiniowanie podstawowych zasad wspólnej strategii poświęconej: zdefiniowaniu i określeniu celów odnośnie do jakości otaczającego powietrza na terenie Wspólnoty, wyznaczeniu tak, aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzkie i środowisko jako całość; ocenie jakości otaczającego powietrza w Państwach Członkowskich na podstawie wspólnych metod i kryteriów; uzyskaniu odpowiednich informacji o jakości otaczającego powietrza i zapewnieniu, by informacje te były udostępnione publicznie, między innymi w formie progów alarmowych; utrzymaniu jakości otaczającego powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach.
- 6) Rozporządzenie (WE) Nr 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r., dopuszczające dobrowolny udział organizacji w systemie eko-zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS). Celem tego rozporządzenia jest ustanowienie wspólnotowego systemu eko-zarządzania i audytu, dopuszczającego dobrowolny udział organizacji, zwany EMAS, służący ocenie i doskonaleniu efektów działalności środowiskowej organizacji oraz dostarczaniu odpowiednich informacji opinii publicznej i innym zainteresowanym stronom. Celem EMAS jest wspieranie ciągłego doskonalenia efektów działalności środowiskowej organizacji.
- 7) Dyrektywa Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobody dostępu do informacji o środowisku. Celem Dyrektywy jest zagwarantowanie każdej osobie fizycznej lub prawnej w całej Wspólnocie swobodnego dostępu do informacji o środowisku będących w posiadaniu władzy publicznej w formie pisemnej, wizualnej, przekazu ustnego lub baz danych, dotyczących stanu środowiska, działań lub środków, które wpływają lub mogą wpływać niekorzystnie na środowisko oraz takich, które mają na celu jego ochronę.

Niniejsza prognoza uwzględnia cele dokumentu wymienionego w pkt 1 poprzez zawarcie oceny wpływu na środowisko przedmiotowego projektu mpzp. Plan uwzględnia także cele dokumentu wymienionego w pkt 2 ponieważ zawiera ustalenia co do sposobów ochrony wód powierzchniowych i wód podziemnych. Ocena projektu planu pod tym kątem znalazła się m.in. w podrozdziale 4.2.1 - Wpływ realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska – Woda. Projekt mpzp uwzględnia cele dokumentu z pkt 3, ponieważ jego ustalenia rozwiązują problem gospodarowania odpadami w gminie. Cele dokumentu z pkt. 4 zostały wypełnione, ponieważ na terenie objętym projektem mpzp nie przewiduje się działalności wymienionych w załączniku I do dokumentu z pkt 4. Jako, że w projekcie mpzp zawarte są propozycje odnośnie ochrony powietrza uwzględnione są tym samym cele wymienione w dokumencie z pkt 5. Cele wymienione w dokumencie nr 6 zostały osiągnięte w tym samym dokumencie. Na mocy prawodawstwa polskiego zarówno projekt mpzp jak i niniejsza prognoza będą udostępniane społeczeństwu, wobec czego cele ochrony środowiska wymienione w dokumencie z pkt 7 zostaną osiągnięte.

3.2.3 Dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zasymilowane zostały do polskiego systemu prawnego ze względu na nasze członkostwo w Unii Europejskiej. Na szczeblu krajowym, podstawowymi dokumentami określającymi cele ochrony środowiska są:

- 1) „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, uchwalona 22 maja 2009 roku. Polityka ekologiczna jest dokumentem, który przez określenie celów w zakresie ekologii wskazuje działania konieczne dla właściwej ochrony środowiska naturalnego, wśród celów wymienia się: działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju; przystosowanie do zmian klimatu; ochrona różnorodności biologicznej.
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2019 r. poz. 701). Celem ustawy jest określenie środków służących ochronie środowiska, życia i zdrowia ludzi zapobiegających i zmniejszających negatywny wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi wynikający z wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi oraz ograniczenie ogólnych skutków użytkowania zasobów i poprawiających efektywność takiego użytkowania.
- 3) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz.U.2019 r. poz 868). Celem tej ustawy jest określenie wymagań w zakresie ochrony złóż kopalin, wód podziemnych oraz innych elementów środowiska w związku z wykonywaniem działalności w zakresie: prac geologicznych, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów.
- 4) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U.2018 r. poz. 2081). Celem tej ustawy jest określenie zasad i trybu postępowania w sprawach: udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, ocen oddziaływania na środowisko, transgranicznego oddziaływania na środowisko; zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska; określenie organów administracji właściwych w tych sprawach.
- 5) Ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (tekst jedn. Dz.U. 2017 r. poz 1849). Celem ustawy jest zapobieganie powstawaniu w przemyśle wydobywczym odpadów wydobywczych, ograniczanie ich niekorzystnego wpływu na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi.
- 6) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz.U. 2018 r. poz. 1614). Celem ustawy jest określenie zasad i form ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu.
- 7) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz.U.2018 r. poz. 2067). Celem ustawy jest określenie przedmiotu, zakresu i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasad tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizacji organów ochrony zabytków.
- 8) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz.U.2018 poz. 2268). Celem ustawy jest regulacja gospodarowania wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.
- 9) Ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz.U.2018 r. Poz. 779). Celem ustawy jest określenie zasad ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności: zasad ustalania warunków ochrony zasobów środowiska, warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska, kosztów korzystania ze środowiska.
- 10) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz.U.2017r. poz. 1161). Celem ustawy jest regulacja zasad ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów.

Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice (północ), uwzględnia cele wymienione w "Polityce ekologicznej państwa [...]", ponieważ zgodnie z obowiązującym studium, podstawowym założeniem przy sporządzaniu dokumentów planistycznych było gospodarowanie na zasadach zrównoważonego rozwoju. Projektowany dokument zawiera pewne ustalenia co do przeciwdziałania zmianom klimatu. Za korzystne dla bioróżnorodności uznaje się zapobieganie rozpraszaniu zabudowy poprzez skupianie nowej zabudowy w obrębie już istniejącej oraz lokalizacja terenów aktywności gospodarczej na obszarze o niskiej wartości przyrodniczej. Cele ochrony środowiska w pozostałych dokumentach realizowane są poprzez wymogi prawne wymienione w tych aktach, wg których sporządzony został przedmiotowy mpzp.

3.2.4 Dokumenty ustanowione na szczeblu wojewódzkim

Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem, w którym zawarte są najważniejsze założenia polityki ochrony środowiska jest Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r. Głównym celem dokumentu jest poprawa bezpieczeństwa ekologicznego i ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Dolnego Śląska. Dokument ten zawiera priorytety i najważniejsze działania, których realizacja ma doprowadzić do wyżej wymienionego celu.

W programie przyjęto następujące priorytety i obszary strategiczne:

Obszar strategiczny I - Zadania o charakterze systemowych:

- Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym
- System transportowy
- Przemysł i energetyka zawodowa
- Budownictwo i gospodarka komunalna
- Rolnictwo
- Turystyka i rekreacja
- Aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska

Obszar strategiczny II - Poprawa jakości środowiska:

- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego (w tym ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, punktowych i liniowych)
- Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- Poprawa jakości wód
- Oczyszczanie województwa z azbestu
- Ochrona powierzchni ziemi
- Ochrona przed hałasem
- Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Obszar strategiczny III - Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
- Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi
- Efektywne wykorzystanie energii

Obszar strategiczny IV - Ochrona przyrody i krajobrazu:

- Ochrona zasobów przyrodniczych

- Ochrona i zwiększanie zasobów leśnych

Obszar strategiczny V - Kształtowanie postaw ekologicznych:

- Edukacja ekologiczna
- Udział społeczeństwa w postępowaniu na rzecz ochrony środowiska i udostępnianie informacji o środowisku

Obszar strategiczny VI - Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego:

- Przeciwdziałanie poważnym awariom
- Ochrona przed powodzią i suszą
- Ochrona przeciwpożarowa
- Zwiększenie bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice (północ) uwzględnia cele wymienione Programie Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r.. W projekcie zawarte są proekologiczne rozwiązania w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, zaopatrzenia w energię ciepłą dla celów grzewczych. Projekt planu określa również ogólnie strategię gospodarki odpadami, zaopatrzenia w energię elektryczną i gaz oraz ochronę przeciwpowodziową. Projekt uwzględnia także formy ochrony przyrody występujące na terenie będącym przedmiotem tego opracowania.

3.3. Ochrona zabytków

Na obszarze opracowania niniejszej planu nie występują strefy ochrony konserwatorskiej oraz obiekty o wartościach zabytkowych ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne. Obowiązuje wymóg powiadamiania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w razie wystąpienia jakichkolwiek znalezisk archeologicznych.

4. Prognozowane oddziaływania na środowisko i ich skutki

4.1. Zachowanie istniejących oddziaływań

Analizy obecnego stanu środowiska, a także przyszłych zmian dają możliwość prognozowania, dalszego postępowania degradacji środowiska, co daje możliwość załagodzenia lub likwidacji zniszczeń, które może spowodować intensywny rozwój gospodarczy.

Realizacja planu nie rozwiąże w pełni problemu degradacji środowiska, w tym zanieczyszczenia wód powierzchniowych, powierzchni ziemi czy powietrza. Możliwe jest natomiast przeciwdziałanie tym zagrożeniom poprzez:

- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej poprzez:
 - organizację kompleksowego systemu zbierania, wywozu i unieszkodliwiania odpadów,
 - ograniczenie stosowania środków ochrony roślin i nawozów oraz odpowiednie ich składowanie,
 - zabudowa biologiczna rzek oraz terenów wokół zbiorników wodnych,
 - likwidację „dzikich” wysypisk śmieci,
- zmianę modelu intensywnej gospodarki rolnej:
 - ograniczenie stosowania środków ochrony roślin i nawozów sztucznych,
 - proekologiczne przekształcenie rolnictwa (rolnictwo ekologiczne) – dostosowanie kierunków produkcji i stosowanych agrotechnik do warunków siedliskowych i wrażliwości środowiska gruntowo-wodnego,
 - utrzymanie istniejących oczek wodnych, zadrzewień i zakrzaczeń ochronę śródpolnych,
 - likwidację monokultur rolnych,
 - ochronę cieków przed zanieczyszczeniami spływającymi z pól uprawnych,
- ochronę powietrza poprzez:
 - likwidację źródeł małej emisji – modernizacja lokalnych kotłowni i wprowadzenie zamiast węgla, paliw – gaz ziemny, olej opałowy
 - zabudowa ciągów komunikacyjnych pasami zieleni, jako ochrony przed spalinami,
- ochronę wód powierzchniowych poprzez:

- odbudowę obudowy biologicznej rzek, w celu ograniczenia spływu powierzchniowego,
- zmianę struktury użytkowania gruntów rolnych na obszarach zagrożonych powodzią –wprowadzenie użytków zielonych,
- ograniczenie regulacji cieków, renaturyzację ich dolin
- rozbudowę istniejących i budowę nowych zbiorników retencyjnych,
- optymalizację zagospodarowania i użytkowania terenu poprzez dostosowanie ich do stopnia narażenia na niebezpieczeństwo powodzi,
- podniesienie sprawności istniejących oczyszczalni ścieków,
- popularyzację małych oczyszczalni przydomowych na terenach o zabudowie rozproszonej.

4.2. Prognozowane nowe oddziaływania na środowisko

4.2.1. Przewidywane znaczące oddziaływania ustaleń planu, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, w szczególności na zwierzęta i rośliny.

Omawiając prognozowane oddziaływanie ustaleń planu na środowisko należy rozpatrywać ich wpływ na takie elementy jak rzeźba terenu, warunki gruntowo - wodne, gleba, atmosfera, warunki bytowania roślin oraz warunki życia ludzi.

W ocenie przewidywanych rozwiązań należy brać pod uwagę kryteria dotyczące:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego oddziaływań (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewitalizacji).

Obszar objęty planem w obrębie geodezyjnym Dobrzykowice nie leży w granicach objętych ochroną formami ochrony przyrody NATURA 2000.

Wpływ ustaleń planu miejscowego na środowisko będzie zależeć zarówno od rodzaju, charakteru i wielkości inwestycji, czasu ich trwania, jak również od odporności terenu na degradację.

W związku z uruchomieniem nowych terenów pod zabudowę (w ramach funkcji U/P) zniszczeniu ulegnie biologicznie czynna warstwa gleby. Rozwój zabudowy usługowej i przemysłowej spowoduje zwiększenie zapotrzebowania na energię cieplną, co wiązać się będzie ze zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę. Jednocześnie powiększy się ilość ścieków i odpadów powstających w związku z prowadzoną aktywnością gospodarczą, dlatego niezbędne jest podłączenie terenów do sieci infrastruktury technicznej.

Dużym zagrożeniem dla środowiska naturalnego oraz uciążliwością dla mieszkańców może być również hałas oraz spaliny wytwarzane przez samochody obsługujące nowo powstały teren zainwestowany. Zwiększona emisja spalin o wysokiej zawartości ołowiu oraz samego paliwa (nadmierne obciążenie silników), może być źródłem skażenia nie tylko atmosfery, ale również gleb i roślinności położonych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych.

W granicach opracowania planu miejscowego nie występują, ani nie są przewidziane do realizacji, przedsięwzięcia zaliczane do kategorii przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko.

Wpływ realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska:

Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Realizacja projektu planu spowoduje przekształcenie powierzchni biologicznie czynnych pod inwestycje związane z wprowadzaniem nowej zabudowy dla funkcji AG. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę brak jest zbiorowisk szczególnie cennych, z tego względu powstałe oddziaływania nie powinny być szczególnie uciążliwe dla środowiska. Na obszarach przeznaczonych do zainwestowania zanikać będą półnaturalne zbiorowiska roślinne. Zmniejszy się różnorodność gatunkowa występującej tam fauny i flory.

Zapisy planu w sposób optymalny chronią system ekologiczny obrębu oraz lokalną bioróżnorodność. Plan kładzie nacisk na kształtowanie walorów krajobrazowych oraz ograniczenie niekorzystnego, charakteru i intensywności zmian w środowisku.

W wyniku przeprowadzonych analiz nie stwierdza się zasadniczego negatywnego wpływu ustaleń planu na środowisko biotyczne jak i abiotyczne w tym na tereny o najwyższych walorach przyrodniczych.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe.

Ludzie

Zapisy planu zapewniają ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego oraz ponadlokalnych i lokalnych interesów publicznych w zakresie komunikacji, inżynierii i ochrony środowiska. Realizacja zapisów z zakresu ochrony krajobrazu pozytywnie wpłynie na walory estetyczne terenu, co również przyczyni się do poprawy warunków życia ludności.

Wśród negatywnych następstw realizacji ustaleń zapisanych w planie należy natomiast wymienić uciążliwości związane ze zwiększeniem hałasu komunikacyjnego i zanieczyszczenia powietrza, wywołanego przez samochody obsługujące nowopowstałe tereny.

Ocena skutków oddziaływania: pośrednie, długoterminowe, stałe.

Woda

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje bezpośredniego zagrożenia wód powierzchniowych i podziemnych. Ścieki wytwarzane na terenie planu odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej, a zapisy dotyczące:

- zakazu odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód: powierzchniowych, podziemnych i do gruntu,
- zakazu lokalizacji bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne (szamb) w zabudowie produkcyjnej i usługowej dla terenów przewidzianych do skanalizowania, zagwarantują dalszą ochronę wód przed zanieczyszczeniami.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę wystąpią ograniczenia infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej w wyniku uszczelniania części powierzchni terenu oraz zmniejszenie parowania z warstwy wodonośnej wywołane pokryciem powierzchni warstwą nieprzepuszczalną. Zjawiska te najprawdopodobniej jednak będą się równoważyć i ich wpływ na bilans wodny będzie niewielki. Utwardzenie podłoża na terenach zabudowy wywołają również przyspieszony spływ wód opadowych oraz ewentualną możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, dlatego bardzo istotne będzie prowadzenie surowej gospodarki wodno-ściekowej.

Podczas realizacji prac budowlanych może nastąpić lokalne obniżenie zwierciadła wody gruntowej na skutek prowadzonego pompowania odwadniającego. Zakres i wielkość tego zjawiska będzie uzależniona od zastosowanych technik podczas wykonywania prac a także od wielkości zagłębień. Tak szczegółowe rozwiązania realizacyjne na etapie planu nie są znane.

Projekt planu nie przewiduje na terenie planu działalności w wyniku, której występowałoby znaczne zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe.

Powietrze

Realizacja ustaleń planu spowoduje zwiększoną emisję zanieczyszczeń do atmosfery, związaną z uruchomieniem nowych terenów inwestycyjnych. Będą to:

- tzw. "niska emisja" z indywidualnych źródeł ogrzewania,
- zanieczyszczenia komunikacyjne, spowodowane wzrostem ruchu samochodowego obsługującego nowy teren inwestycyjny.

Wielkość emisji zależna będzie od faktycznej liczby powstałych emitorów oraz od wzrostu natężenia ruchu. Ponadto może być odczuwalny lokalny wzrost zanieczyszczeń w trakcie realizacji inwestycji, kiedy stosowany będzie sprzęt ciężki, samochody ciężarowe. Wielkości te są trudne do oszacowania na etapie planu, gdyż realizacja poszczególnych inwestycji nie jest określona w czasie. Realizacja może odbywać się jednocześnie lub poszczególne przedsięwzięcia mogą być realizowane pojedynczo w nieokreślonym przedziale czasowym.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, krótkoterminowe i długoterminowe.

Powierzchnia ziemi

Przekształcenia powierzchni ziemi będą występować na terenach przeznaczonych pod inwestycje związane z wprowadzaniem nowej zabudowy i realizacją infrastruktury technicznej. Działania te spowodują:

- bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i jej walorów produkcyjnych,
- dalszą niwelację, plantowanie oraz utwardzenie powierzchni terenu,
- trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną,
- zniszczenia warunków funkcjonowania dotychczasowej fauny i flory.

Projekt planu nie przewiduje na terenie planu działalności w wyniku, której występowałoby zagrożenie zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe.

Krajobraz

Realizacja ustaleń planu uporządkuje funkcjonalnie teren i przyczyni się do zachowania ładu przestrzennego. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpi trwałe przekształcenie krajobrazu terenów przeznaczonych pod nową zabudowę. Tereny otwarte zostaną przekształcone w obszary zabudowane.

Na krajobraz będzie miała wpływ forma powstającej zabudowy oraz towarzysząca jej zieleń. Dzięki szczegółowym zapisom planu z zakresu wymagań architektonicznych i ochrony krajobrazu nowe budynki i budowle powinny harmonijnie wpisywać się w otaczający krajobraz.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe.

Klimat

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpią zmiany w wielkości powierzchni utwardzonych i zabudowanych, a także zwiększenie ilości źródeł ciepła w wyniku wprowadzenia nowej zabudowy. Lokalnie teren zabudowany będzie charakteryzował się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza, zwiększonym zacienieniem niektórych terenów oraz powstawaniem dużych prędkości wiatru przy narożnikach budynków, silnymi podmuchami wiatru i unoszeniem się kurzu.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe.

Hałas

Na omawianym terenie głównym źródłem hałasu będzie ruch samochodowy związany obsługą nowo powstałego terenu zainwestowanego U/P. Nastąpi wzrost poziomu hałasu komunikacyjnego, spowodowany zwiększeniem przepływu samochodów obsługi. Potencjalnym źródłem hałasu mogą być także usługi i przemysł, ale lokalizacja strefy w oddaleniu od terenów zamieszkałych poprzez wprowadzenie terenów zielonych o charakterze izolacyjnym sprawia, że uciążliwość ta nie będzie znacząca.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe.

Promieniowanie niejonizujące

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko mogą być:

- linie przesyłowe energii elektrycznej,
- stacje elektroenergetyczne,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- stacje telefonii komórkowej,
- urządzenia diagnostyczne,
- niektóre urządzenia przemysłowe.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ustalono obowiązek zachowania normatywnych odległości zabudowy od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych, w obrębie których obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenów określone w przepisach odrębnych.

Stacje i linie elektroenergetyczne oprócz promieniowania elektromagnetycznego wytwarzają również hałas i wibracje, uzewnętrzniające się szczególnie w okresach podwyższonej wilgotności powietrza.

Dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ustaleń zawartych w planie na istniejące formy ochrony środowiska kulturowego.

Tereny sąsiednie

Z uwagi na lokalny, miejscowy, charakter oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń planu, oraz faktu że plan zakłada w większości utrzymanie dotychczasowego sposobu zainwestowania, wykluczając powstanie nowej zabudowy nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ustaleń projektu planu na tereny sąsiednie.

Obszary Natura 2000

Na terenie opracowania planu nie występują obszary Natura 2000. Pomimo występowania w odległości około 1,5km obszaru Natura 2000 PHL 020081 „Lasy Grędzińskie” planowane inwestycje nie mają na niego negatywnego wpływu. Ustalenia planu, z uwagi na swój lokalny charakter, w żaden sposób nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których obszary Natury 2000 zostały wyznaczone.

- 4.2.2. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Projekt zmiany planu miejscowego wprowadza dla obszaru U/P dodatkowe ustalenia i ograniczenia, które mają na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Za najważniejsze w tym względzie należy uznać następujące zapisy:

- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć dotyczących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg,
- uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie emisji wibracji, hałasu, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oraz zanieczyszczenia gruntu i wód, nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz wywoływać konieczność ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania,
- uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej nie może przekroczyć wartości dopuszczalnych na granicy terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny,

- zakaz tworzenie nowych miejsc przeznaczonych na tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów;
- zakaz magazynowania odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów;
- zakaz trwałego składowania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i przemysłowych, w tym odpadów niebezpiecznych;
- obowiązek zachowania normatywnych odległości zabudowy od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych,
- gromadzenie stałych odpadów bytowo-gospodarczych w szczelnych pojemnikach i kontenerach zlokalizowanych przy posesjach, przy zapewnieniu ich systematycznego wywozu na zorganizowane składowisko odpadów,
- nakaz neutralizowania substancji ropopochodnych i chemicznych przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej, na terenach, do których inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- wymóg prowadzenia nowych linii średniego oraz niskiego napięcia wyłącznie pod powierzchnią terenu, za wyjątkiem tymczasowych instalacji służących zaopatrzeniu placów budów;

Wprowadzone rozwiązania ograniczają negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi, zostały dostosowane do planowanej funkcji i potrzeb wynikających z uwarunkowań ekofizjograficznych.

- 4.2.3. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W trakcie prac nad projektem planu analizowano wnioski złożone do planu, zapisy w studium i innych dokumentach wyższego rzędu oraz wyniki innych opracowań planistycznych dla gminy Czernica. W rezultacie przeprowadzonych analiz przyjęto wariant optymalny, planując zagospodarowanie zwarte, będące kontynuacją zabudowy i funkcji istniejącej, ograniczając w ten sposób znaczącą ingerencję w środowisko. Z uwagi na dużą ilość wnioskowanych zmian do sposobu zagospodarowania przestrzennego, podjęcie wariantu odrzucającego większość wniosków wiązałoby się ze wzrostem niekontrolowanego zainwestowania różnymi formami zabudowy oraz ograniczyłoby to rozwój gospodarczy gminy.

W trakcie sporządzania projektu planu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Rozwiązania zastosowane w projekcie planu są w pełni zasadne z ekologicznego oraz ekonomicznego punktu widzenia. Zaproponowane rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Projekt zawiera sformułowania zapewniające ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego. Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają również zasady zrównoważonego rozwoju.

Nie istnieje zatem potrzeba wskazania alternatywnego, w stosunku do przedstawionego w projekcie planu, rozwiązania w zakresie zagospodarowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Dobrzykowice (północ).

- 4.2.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Metody analizy skutków realizacji planu można podzielić na zapobiegawcze i kontrolne. Do pierwszych należy nadzór budowlany, prowadzony na miejscu w ramach uprawnień kierownika nadzoru oraz przez służby nadzoru budowlanego szczebla powiatowego. Winny one systematycznie monitorować proces inwestycyjny, co do zgodności zapisów planu oraz techniczno-technologicznych założeń wykonawczych. Podobną rolę pełnić będą etapowe i końcowe odbiory prac, przeprowadzane przez specjalistyczne służby do tego uprawnione (straż pożarna, służby sanitarne, służby ochrony środowiska).

Na etapie proinwestycyjnego funkcjonowania obiektów, muszą być przeprowadzane analizy kontrole, wynikające z uprawnień i rozstrzygnięć ustawowych, przez organy państwowe do tego powołane (WIOŚ, straż pożarna) oraz instytucje zawiadujące infrastrukturą. Kontrole powinny obejmować między innymi:

- monitoring systemów unieszkodliwiania ścieków, w tym okresowa (raz w roku) kontrola szczelności i systematycznego opróżniania zbiorników bezodpływowych (szamb) na ścieki sanitarne oraz ich likwidacja po zakończeniu budowy kanalizacji sanitarnej,
- kontrolę podczyszczania wód opadowych (raz w roku),
- ciągłą kontrolą systemu gospodarki odpadami,
- kontrolne pomiary jakości powietrza atmosferycznego,
- kontrolne pomiary emisji hałasu na granicy terenu lokalizacji przedsięwzięcia (o ile hałas wystąpi).

4.2.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Dla planowanych przedsięwzięć wynikających z realizacji ustaleń planu miejscowego z uwagi na miejscowy zasięg wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 104 ustawy „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie” z dnia 3 października 2008 roku.

5. Podsumowanie

Realizacja planu zgodnie z jego ustaleniami zmieni dotychczasowy sposób użytkowania gruntów. Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie planu miejscowego zgodne są z uwarunkowaniami określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czernica.

Negatywne oddziaływania na środowisko związane są głównie z realizacją lokalnych liniowych systemów infrastruktury technicznej i komunikacji, a w szczególności, w transporcie drogowym- budowa i podłączenie terenu U/P do sieci dróg gminnych stanowi potencjalne zagrożenie w miejscach, w których układy drogowe krzyżują się z elementami sieci przyrodniczej. Dużym zagrożeniem dla środowiska naturalnego oraz uciążliwością dla mieszkańców może być również hałas oraz spaliny wytwarzane przez samochody obsługujące nowo powstałe tereny zainwestowane. Zwiększona emisja spalin o wysokiej zawartości ołowiu oraz samego paliwa (nadmierne obciążenie silników), może być źródłem skażenia nie tylko atmosfery, ale również gleb i roślinności położonych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych. W celu zachowania funkcjonalności przydrożnych zadrzewień, konieczne jest uzupełnienie szpalerów gatunkami odpornymi na zanieczyszczenia.

Negatywny wpływ na środowisko mogą mieć również wszystkie większe zakłady produkcji przemysłowej oraz większe zakłady usługowe. Precyzyjne określenie tego wpływu jest jednak ograniczone, gdyż zasięg i zakres oddziaływania na środowisko poszczególnych zakładów będzie zależny od charakteru przemysłu.

W związku z uzupełnianiem zabudowy na terenach strefy U/P, potencjalnej likwidacji ulegną naziemne trasy i korytarze migracyjne zwierząt. Jednakże z uwagi na brak występowania w granicach opracowania zmiany planu obszarów wartościowych przyrodniczo, w tym korytarzy ekologicznych, zadrzewień śródpolnych czy obszarów podmokłych, straty wynikające z przekształceń obszaru zmiany planu będą stosunkowo niewielkie.

Zakres negatywnych oddziaływań uzależniony jest w dużym stopniu od sposobu realizacji inwestycji, zastosowanie w trakcie budowy i eksploatacji proekologicznych metod może w znaczący sposób zmniejszyć niekorzystne skutki.

Ponadto projekt planu miejscowego zawiera ustalenia i ograniczenia, które mają na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Za najważniejsze w tym względzie należy uznać następujące zapisy:

- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem przedsięwzięć dotyczących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg,
- uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie emisji wibracji, hałasu, zanieczyszczenia powietrza, substancji zapachowych, niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oraz

zanieczyszczenia gruntu i wód, nie może powodować przekroczeń obowiązujących standardów środowiskowych określonych w przepisach odrębnych oraz wywoływać konieczność ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania,

- uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej nie może przekroczyć wartości dopuszczalnych na granicy terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny,
- zakaz tworzenie nowych miejsc przeznaczonych na tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów;
- zakaz magazynowania odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów;
- zakaz trwałego składowania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i przemysłowych, w tym odpadów niebezpiecznych;
- obowiązek zachowania normatywnych odległości zabudowy od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych,
- gromadzenie stałych odpadów bytowo-gospodarczych w szczelnych pojemnikach i kontenerach zlokalizowanych przy posesjach, przy zapewnieniu ich systematycznego wywozu na zorganizowane składowisko odpadów,
- nakaz neutralizowania substancji ropopochodnych i chemicznych przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej, na terenach, do których inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- wymóg prowadzenia nowych linii średniego oraz niskiego napięcia wyłącznie pod powierzchnią terenu, za wyjątkiem tymczasowych instalacji służących zaopatrzeniu placów budów;

6. Oświadczenie autora

Oświadczam, że zgodnie z art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie i posiadam, co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko, oraz brałem udział w przygotowaniu, co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko, w związku z tym spełniam ustawowe wymogi dla autora prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Krzysztof Mularczyk

mgr inż. Ziemowit Folcik

(podpis)